

Kommunstyrelsen

§ 176

Ekerö kommuns mål och budget 2025 med ekonomisk plan 2026–2027 (KS24/15)

Beslut

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta förslag till Ekerö kommuns mål och budget 2025 med ekonomisk plan 2026–2027.

Reservationer

Samtliga ledamöter från Moderaterna och Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutspunkt 1 till förmån för egna budgetförslag.

Yrkanden

Johan Elfver (M) yrkar avslag till liggande förslag för beslutspunkt 1 till förmån för sitt egna budgetförslag.

Jimmy Fors (SD) yrkar avslag till liggande förslag för beslutspunkt 1 till förmån för sitt egna budgetförslag.

Hanna Svensson (S) yrkar bifall till liggande förslag.

Beslutsgång 1

Ordföranden (S) konstaterar att det finns ett bifalls yrkande till liggande förslag, yrkanden från Moderaterna samt yrkanden från Sverigedemokraterna. Ordföranden ställer yrkandena under proposition och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt liggande förslag för beslutspunkt 1.

2. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta att skattesatsen år 2025 är oförändrad 19,22.

Reservationer

Samtliga ledamöter från Moderaterna reserverar sig mot beslutspunkt 2 till förmån för sitt egna budgetförslag.

Yrkanden

Johan Elfver (M) yrkar avslag till liggande förslag för beslutspunkt 2 till förmån för sitt egna budgetförslag.

Kommunstyrelsen

Hanna Svensson (S) yrkar bifall till liggande förslag.

Beslutsgång 2

Ordföranden (S) konstaterar att det finns ett bifalls yrkande till liggande förslag samt yrkanden från Moderaterna. Ordföranden ställer yrkandena under proposition och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt liggande förslag för beslutspunkt 2.

3. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta att anta förslag till Ekerö kommuns verksamhetsinriktning utifrån vad som framgår i Mål och budget för 2025 med ekonomisk plan för 2026–2027.

Reservationer

Samtliga ledamöter från Moderaterna och Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutspunkt 3 till förmån för egna budgetförslag.

Yrkanden

Johan Elfver (M) yrkar avslag till liggande förslag för beslutspunkt 3 till förmån för sitt egna budgetförslag.

Jimmy Fors (SD) yrkar avslag till liggande förslag för beslutspunkt 3 till förmån för sitt egna budgetförslag.

Hanna Svensson (S) yrkar bifall till liggande förslag.

Beslutsgång 3

Ordföranden (S) konstaterar att det finns ett bifalls yrkande till liggande förslag, yrkanden från Moderaterna samt yrkanden från Sverigedemokraterna. Ordföranden ställer yrkandena under proposition och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt liggande förslag för beslutspunkt 3.

4. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta att anta förslag till driftbudget år 2025.

- Det finansiella målet årets resultat är positivt 3 600 tkr.
- Årets resultat efter balanskravsjusteringar är positivt 2 875 tkr.
- Verksamhetens nettokostnader år 2025 uppgår till 2 101 430 tkr. Nettokostnaderna fördelar sig över nämnder, styrelse och övriga budgettitlar i netto budgetram år 2025 med:
 - * Kommunstyrelsen 185 955 tkr
 - * Kommunstyrelsen Ekerö kommuns exploateringsverksamhet 500 tkr
 - * Barn- och utbildningsnämnden 1 035 500 tkr
 - * Socialnämnden 656 900 tkr

Kommunstyrelsen

- * Kultur- och fritidsnämnden 117 480 tkr
- * Samhällsbyggnadsnämnden 71 585 tkr
- * Byggnadsnämnden 8 480 tkr
- * Miljönämnden 4 690 tkr
- * Central politisk organisation 15 800 tkr
- * Valnämnden 40 tkr
- * Revisionen 1 400 tkr
- * Överförmyndaren 3 100 tkr

Reservationer

Samtliga ledamöter från Moderaterna och Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutspunkt 4 till förmån för egna budgetförslag.

Yrkanden

Johan Elfver (M) yrkar avslag till liggande förslag för beslutspunkt 4 till förmån för sitt egna budgetförslag.

Jimmy Fors (SD) yrkar avslag till liggande förslag för beslutspunkt 4 till förmån för sitt egna budgetförslag.

Hanna Svensson (S) yrkar bifall till liggande förslag.

Beslutsgång 4

Ordföranden (S) konstaterar att det finns ett bifalls yrkande till liggande förslag, yrkanden från Moderaterna samt yrkanden från Sverigedemokraterna. Ordföranden ställer yrkandena under proposition och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt liggande förslag för beslutspunkt 4.

5. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta ekonomisk plan för driftbudget perioden 2026–2027 i enlighet med vad som framgår i ärendet.

Reservationer

Samtliga ledamöter från Moderaterna och Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutspunkt 5 till förmån för egna budgetförslag.

Yrkanden

Johan Elfver (M) yrkar avslag till liggande förslag för beslutspunkt 5 till förmån för sitt egna budgetförslag.

Kommunstyrelsen

Jimmy Fors (SD) yrkar avslag till liggande förslag för beslutspunkt 5 till förmån för sitt egna budgetförslag.

Hanna Svensson (S) yrkar bifall till liggande förslag.

Beslutsgång 5

Ordföranden (S) konstaterar att det finns ett bifalls yrkande till liggande förslag, yrkanden från Moderaterna samt yrkanden från Sverigedemokraterna. Ordföranden ställer yrkandena under proposition och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt liggande förslag för beslutspunkt 5.

6. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta att investeringsbudget 2025 med plan för 2026–2027 samt utblick mot perioden 2028–2029 fastställs enligt total investeringsutgift och fördelat per nämnd i vad som framgår i ärendet.

- Investeringsbudget uppgår för år 2025 till 480 520 tkr.

- Investeringsbudget för kommande år i planperioden uppgår till 554 350 tkr år 2026 och till 711 700 tkr år 2027. För efterföljande åren 2028–2029 är inriktningen 541 600 tkr respektive 306 600 tkr.

Reservationer

Samtliga ledamöter från Moderaterna och Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutspunkt 6 till förmån för egna budgetförslag.

Yrkanden

Johan Elfver (M) yrkar avslag till liggande förslag för beslutspunkt 6 till förmån för sitt egna budgetförslag.

Jimmy Fors (SD) yrkar avslag till liggande förslag för beslutspunkt 6 till förmån för sitt egna budgetförslag.

Hanna Svensson (S) yrkar bifall till liggande förslag.

Beslutsgång 6

Ordföranden (S) konstaterar att det finns ett bifalls yrkande till liggande förslag, yrkanden från Moderaterna samt yrkanden från Sverigedemokraterna. Ordföranden ställer yrkandena under proposition och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt liggande förslag för beslutspunkt 6.

7. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att notera att när en enskilt definierad lokalinvestering omfattar mer än 1 år så kommer vid beslut om investeringsbudget för år 2025 även in-tecknas kommande års investeringsram. Undantag är investeringsmedel för förstudie och/eller projektering i investeringsprojekt som kan avbrytas. Tidigare års beslut

Kommunstyrelsen

om investeringsprojekt som är i genomförandeskede, men som inte är avslutat 2024, ianspråktar redan del av 2025 års investeringsram.

Reservationer

Samtliga ledamöter från Moderaterna reserverar sig mot beslutspunkt 7 till förmån för sitt egna budgetförslag.

—

Yrkanden

Johan Elfver (M) yrkar avslag till liggande förslag för beslutspunkt 7 till förmån för sitt egna budgetförslag.

Hanna Svensson (S) yrkar bifall till liggande förslag.

Beslutsgång 7

Ordföranden (S) konstaterar att det finns ett bifalls yrkande till liggande förslag, yrkanden från Moderaterna samt yrkanden från Sverigedemokraterna. Ordföranden ställer yrkandena under proposition och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt liggande förslag för beslutspunkt 7.

—

8. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att ge nämnderna i uppdrag att i enlighet med KFS 01:1 senast i december 2024 besluta om 2025 års verksamhetsplan med mål samt budget och resursfördelning inom den av kommunfullmäktige beslutade nettobudgetramen och verksamhetsriktningen.

9. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta att kommunstyrelsen är bemyndigad år 2025 att besluta om omdisponering av investeringsbudget mellan olika investeringsprojekt över förvaltningsgränserna.

10. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att kommunstyrelsen bemyndigas att genomföra erforderlig upplåning under år 2025.

—

Särskilda yttranden

Johan Elfver (M) och Jimmy Fors (SD) inkommer med budgetförslag för Moderaterna respektive Sverigedemokraterna i form av särskilda yttranden.

Sammanfattning

Mittenstyret presenterar förslag till Mål och budget 2025 med ekonomisk plan 2026–2027 och kommunövergripande målområden samt inriktning för nämnderna.

Kommunstyrelsen

Förslaget omfattar tre kommunövergripande målområden som gäller för samtliga nämnder och bolag i Ekerö kommun: Ett Ekerö som med verksamhet och service som ger effekt, lyfter bland annat vikten av en väl fungerande kärnverksamhet, en effektiv organisation samt robusthet i kommunens verksamhet. Ett Ekerö som växer och lockar fler behandlar kommunens långsiktiga utveckling, exempelvis gällande stadsutveckling och näringsliv. Ett Ekerö som tar ansvar för miljö- och klimat beskriver bland annat kommunens arbete för att bli klimatneutrala år 2040. Varje målområde konkretiseras i effektmål och inriktning för att arbeta gemensamt i kommunkoncernen mot de gemensamma målen.

De ekonomiska förutsättningarna är fortsatt utmanande för en balanserad budget 2025 med ekonomisk plan för 2026–2027. Men det finns många positiva signaler på en återhämtning av svensk ekonomi. Ekerö är inne i en utbyggnadsfas som tillsammans med följd effekter av lågkonjunkturen med tidigare hög inflationstakt, inbromsad bostadsproduktion och en tillbakagång i befolkningsökningen, påverkar de ekonomiska förutsättningarna för Ekerö.

Mittensstyrets budget 2025 avspeglar den politiska prioriteringen av inriktningen för verksamheterna, resurser och bedömning om behov för grunduppdraget. Driftbudget 2025 är i ekonomisk balans med ett positivt årets resultat 3,6mnkr. Skattesatsen hålls oförändrad 19,22. Verksamhetens nettokostnad uppgår till 2?101,1mnkr, en ökning med 59,4mnkr eller 2,9% jämfört prognos 2024. Investeringsprogrammet är omfattande och budgeten beaktar en ökad lånevolym och därav ökade kostnader för ränta på lån.

Utifrån budget 2025 visar framskrivningen för den ekonomiska planen 2026–2027 att det finns förutsättningar för ekonomisk balans. Men att det krävs ytterligare åtgärder med kostnadsreduceringar och/eller intäktsförstärkningar för att nå positiva resultat. Kalkylmässigt visar den ekonomiska planen för år 2026 ett positivt årets resultat i den lägre nivån. Med nuvarande ekonomiska förutsättningar, beslut och prognosticerad planering är år 2027 i obalans med underskott 22 mnkr. Den negativa ekonomiska effekten vid ett eventuellt kommande beslut i enlighet med utjämningskommitténs förslag till förändringar i det kommunalekonomiska utjämningsystemet och i LSS utjämningsystem med införande 2026 finns inte beaktad i ekonomisk plan

Beslutsunderlag

- §134 KSau Ekerö kommuns mål och budget 2025 med ekonomisk plan 2026–2027
- Tjänsteutlåtande Ekerö kommuns Mål och budget 2025 med ekonomisk plan 2026–2027
- Mål och budget 2025 med ekonomisk plan 2026–2027
- Revisionens budgetäskande 2025 - slutversion
- Protokoll MBL 2024-10-16 med yrkande från DIK
- Utlåtande av kommunfullmäktiges presidium - revisionsbudget

Expedieras till

Revisorerna i Ekerö kommun
Barn- och utbildningsnämnden

Kommunstyrelsen

Socialnämnden

Kultur- och fritidsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden

Byggnadsnämnden

Miljönämnden

Överförmyndaren

Kommundirektör

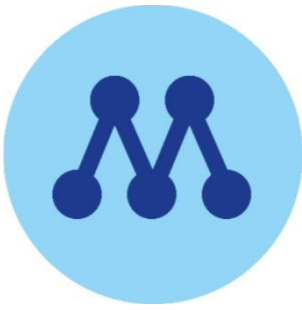
Stabschef kommunledningskontoret

Ekonomichef

AB Ekerö Bostäder

Ekerö Solör Bioenergi AB

Paragrafen är justerad.

Ekerömoderaternas förslag till budget 2025

Handlingskraft med varsamhet och omtanke.

En ännu bättre framtid

För Mälardöarna med invånarna i fokus

Innehåll Sammanfattning förslag

2. Förslag till beslut	2
3. En välfärd att lita på	3
4. Ordning och reda i ekonomin	5
5. Arbetslinjen	5
6. Ekerö kommun ska vara socialt hållbart och vara en trygg kommun att åldras i	6
7. Kunskap och trygghet i skolan	7
8. Aktiv fritid, kultur och idrott	8
9. Klimatsmart samhällsutveckling	9
9.1 Trafik och mobilitet	9
11. Småskalig och hållbar bebyggelse och trafik	10
12. Ökad trygghet	11
13. Ekerö vatten AB – AB Ekerö Bostäder	12
14. Ekonomi	13
14.1 Resultatbudget	16
14.2 Driftbudget	17
14.3 Investeringsbudget	17

2. Förslag till beslut

att kommunfullmäktige tar del av nämndernas verksamhetsplaner och budgetar för 2024.

att kommunfullmäktige beslutar att:

- fastställa utdebitering för 2025 bibehålles som 2023 till 18,95 per skattekrona,
- fastställa verksamhetsplan och budget 2025 enligt förslaget,
- fastställa uppdrag för kommunen, styrelsen och nämnderna för 2025 enligt förslaget,
- fastställa vision, övergripande mål, nämndmål enligt kommunstyrelsens förslag,

- fastställa finansiella mål och ekonomiska ramar, inklusive drift- och investeringsbudget för styrelse och nämnder för 2025 enligt förslaget,
- anta styrregler enligt kommunstyrelsens förslag och uppdra till kommunstyrelsen att vid behov fatta beslut om kompletteringar av styrreglerna under året,
- anta riktlinjer för god ekonomisk hushållning enligt kommunstyrelsens förslag,
- uppdra till styrelse och nämnder att justera sina verksamhetsbudgetar med anledning av ändringar i jämförelse med beslutade budgetar enligt kommunstyrelsens förslag i oktober 2024,
- uppdra till kommundirektören att utarbeta tidplan och anvisningar för uppföljning 2024 och för budgetarbetet 2025 med inriktning för 2026-2027.
- Ge förvaltningen i uppdrag att genomföra en ekonomisk genomlysning av kommunens fastighetsbestånd.

Finansiella mål och ekonomiska förutsättningar

Utifrån de ekonomiska förutsättningarna samt lagreglerna om god ekonomisk hushållning för kommuner föreslås följande finansiella mål för Ekerö kommun 2025-2026. Skattesatsen ska bibehållas under planeringsperioden och uppgå till 18,95 per skattekrona (År 2022: 19,25 per skattekrona).

Resultat efter balanskrav och synnerliga skäl ska år 2025 minst uppgå till 0,0 mkr För 2025.

3. En välfärd och trygghet att lita på

Vi Ekerömoderater vill fortsätta att utveckla Mälaröarna till en plats där alla är trygga, kan utvecklas och känna frihet under hela livet. Mälaröarna erbjuder en hög livskvalitet. Våra öar ska fortsätta vara en plats för välmående för alla under hela livet, nu och i framtiden.

Men vi är inte nöjda. Mälaröarna kan bli ännu bättre. Med ledorden frihet, trygghet och hållbarhet vill vi fortsätta att ta ansvar för och utveckla hela Ekerö kommun. Vi vill fortsätta ta ansvar för en god ekonomi. Det ger oss möjligheten att möta invånarnas behov, samtidigt som vi inte ska ta ut mer skatt än nödvändigt.

Vi vill utveckla Mälaröarna genom att våga se problem och agera, men också genom att vara lyhörda för våra invånares behov, oro och åsikter. Vi har höga ambitioner. Vi ska ha landets bästa skolor. Vi ska motverka otrygghet i alla former och återskapa den civila beredskapen. Vi ska också bli en av länets bästa klimatkommuner och en av de mest företagervänliga i Sverige.

Efter många år av borgerligt styre står Ekerö kommun på en stabil och god ekonomisk grund. Vi har överskott i kommunens finanser och rejäla skyddsvallar för att klara de svåra år som stundar. Vi har styrt kommunen genom finanskriser, flyktingkris och pandemi för att nämna några utmaningar utan att ha skickat notan till skattebetalarna.

Dessa förutsättningar skapar resurser som kan användas för att utveckla servicen till Ekeröborna. Nu har vi moderater gått i opposition men vi kommer fortsatt att värna Ekeröbornas bästa, Mälardalens hållbara utveckling och i varje läge kritisera vänsterstyret när det inte sätter invånarna i första rummet.

Ekerö ska ha en välfärd att lita på. Krig, inflation och högre räntor gör det nödvändigt att prioritera välfärdens kärna. Skolan ska vara en plats för kunskap och ordning. Arbetslinjen ska alltid trumfa bidragslinjen. Omsorgen ska vara trygg för den som inte klarar sig på egen hand. Vi står på Ekeröbornas sida.

Det är med dessa utgångspunkter som Moderaterna vill förvalta vår kommun när vi står inför tuffa år. Trots det överskott vi byggt upp i goda tider väljer nu vänsterstyret att i sämsta tänkbara ekonomiska läge höja skatten. Ekeröbor som på grund av den höga inflationen kämpade med högre matpriser, dyra elräkningar och stigande boräntor har fått mindre marginaler. Den av vänsterstyret genomförda skattehöjningen på 27 öre och den skattehöjning som genomfördes av vänsterstyret i regionen förra året kommer tillsammans med höjda taxor och avgifter att kosta en normalfamilj på Ekerö cirka 14 000 kronor mer per år.

Det är det vi moderater vill göra. Till följd av den moderatledda regeringens försiktiga ekonomiska politik är kampen mot inflationen vunnen. Vi vill bidra till regeringens arbete att stötta hushållen ekonomiskt efter de prövande år som ligger bakom oss och föreslår därför att skatten ska sänkas för kommunens invånare. Vi vill fokusera på grunduppdraget – vård, skola, omsorg. Samtidigt vill vi minska kostnaderna för det som inte hör till grunduppdraget. Till exempel vill vi minska antalet arvoderade kommunalråd. Vi lovar inte allt till alla, men vi håller vad vi lovar. Kommunen ska utvecklas i den takt som skattebetalarna och kommunens finanser orkar med. Steg för steg förstärker vi viktiga välfärdsverksamheter.

Barnen är vår viktigaste investering för framtiden. Därför är vår första prioritet att höja skolpengen i syfte att stärka kunskapsuppdraget i enlighet med liggande förslag. Inte med engångsinsatser utan uthålligt. En uppräknad skolpeng möjliggör färre antal elever per klass. Det skulle öka studieron, stärka lärarnas auktoritet och höja undervisningskvaliteten. Även i förskolan finns behov av mindre grupper, särskilt bland de yngre barnen.

Det kräver att vi förbättrar rekrytering och fortbildning av medarbetare. Vi vill att föräldrar som behöver stöd i sitt föräldraskap får det tidigt. Det leder till en bättre uppväxt för fler barn och förebygger sociala problem. Likaså är det av största vikt att elevhälsan får de resurser som krävs för det fortsatta arbetet med att minska psykisk ohälsa bland våra unga.

4. Ordning och reda i ekonomin

Tack vare ett borgerligt styre har Ekerö länge haft en stark ekonomi och ett lågt utanförskap. En stark arbetslinje och starka finanser gör att Ekerö kunde sänka skatten. Det gör det mer lönsamt att arbeta och Ekerö attraktivt att flytta till.

När vi utvecklar Ekerö kommun med bostäder, arbetsplatser och kollektivtrafik blir vår kommun än mer attraktiv. Ekeröborna lever dock i en av världens dyraste storstadsregioner. Det gör att de ekonomiska marginalerna är små för många.

5. Arbetslinjen - Jobb före bidrag

För att fler ska komma i arbete krävs fler och växande företag. Det är genom fler jobb som vi kan hjälpa Ekeröborna till ett arbete. Därför är det viktigt att vi värnar om Ekerö som en kommun som uppmuntrar företagande.

I Ekerö gäller jobb före bidrag; den som kan jobba ska jobba. Det är det som är arbetslinjen för oss moderater. Vi tror att alla människor växer när de kan försörja sig själva och forma sina egna liv. Att få vara en del av ett sammanhang och bidra till samhället skapar sammanhållning och meningsfullhet. Det är grunden för ett hållbart samhälle. En hållbarhet i alla aspekter.

Vi tror på "Solnamodellen" där det tidigare borgerliga styret i Solna stad kom att bli en förebild både i Sverige och i Europa. Varje år går allt fler från bidrag till jobb och Solna är särskilt bra på att få ungdomar och utrikes födda i arbete. Vi vill också vara en kommun som jobbar systematiskt mot bidragsfusk, gör hembesök där det krävs och ställer krav på de som söker bidrag att leta arbete. Genom att ställa krav kan vi hjälpa dem som behöver jobb i stället för att låta utanförskap och segregation bita sig fast.

6. Ekerö kommun ska vara socialt hållbart och vara en trygg kommun att åldras i.

Social omsorg är en viktig och högprioriterad del i välfärdens kärna. Mälaröarna ska vara en plats för livskvalitet för alla under hela livet. Oavsett vilka förutsättningar du har, ska du ha möjlighet att utvecklas, kunna leva så självständigt som möjligt och känna dig trygg. Det ska finnas ett skyddsnet för alla människor, i alla åldrar och i alla livssituationer, men också en möjlighet att hitta vägar att bidra och vara en del i ett meningsfullt sammanhang. Här krävs en ny strategi för att skapa detta.

Våra äldre som byggt upp vårt samhälle förtjänar den största respekt och omtanke. Vi har idag en hög kvalitet i vår äldreomsorg, men inte heller här låter vi oss nöjas utan vi vill bli ännu bättre. Andelen äldre ökar och fler och mer anpassade insatser kan göras för att våra seniora invånare ska få ett tryggt liv, en aktiv fritid och en större frihet i val av boende.

Många som levt hela eller större delen av sitt liv på Mälardalen vill gärna bo kvar här som äldre, medan en del flyttar hit efter pensionen. Det är viktigt att förutsättningarna finns för att leva ett meningsfullt liv här även som senior. Vi moderater stödjer föreningsliv som riktar sig särskilt till äldre och stort fokus ska ligga på insatser som bryter ofrivillig ensamhet.

Valfrihet ska vara en rättighet inom alla de verksamheter där det är möjligt. Det är ett stort ansvar för både kommunen, utföraren, personalen, brukaren och den anhöriga. Det kräver en tydlighet i var ansvaret ligger och täta uppföljningar för att säkerställa att ansvar tas fullt ut. Kvalitet ska genomsyra varje möte mellan socialförvaltningens medarbetare och invånare så att varje skattekrona används optimalt för medborgarnas bästa.

Tryggheten ska fortsatt säkerställas i alla våra verksamheter. Det innefattar ekonomisk och social trygghet liksom olika trygghetsskapande åtgärder bland annat genom digitalisering och AI inom hemtjänst och äldreomsorg.

Tidig upptäckt och tidiga åtgärder är avgörande för ett fullgott liv för barn, unga och unga vuxna med ökad risk för ohälsa och socioekonomisk problematik. Barnets delaktighet är en förutsättning för det. Den som står i kontakt med Socialförvaltningen ska genom egen delaktighet kunna påverka sin situation och sitt liv med de stöd som finns tillgängliga och är aktuella.

Socialförvaltningen behöver fortsatt effektivisera verksamheten genom nya arbetssätt och digitala tjänster. Digitalisering är ett viktigt medel för att hantera den stora demografiska utmaningen för kommande år, både kompetensmässigt och ekonomiskt. Digitalisering och artificiell kompetens kommer att genomsyra hela vårt samhälle vilket leder till att välfärdstjänster och arbetsmarknad kommer att påverkas på en rad olika sätt. Den digitala samhällsutvecklingen ställer nya krav på kommuner att stärka sin innovativa förmåga för att kunna motsvara de behov och önskemål som befolkningen efterfrågar samtidigt som rättssäkerhet, personlig integritet och övriga lagkrav ska efterlevas. Digitala verktyg ska bidra till trygghet och tillgänglighet inom vård och omsorg, ge möjlighet att möta de enskildas individuella behov av stöd och bidra till bibehållen självständighet så långt det är möjligt. En möjlighet att på ett integritetssäkert sätt få det stöd individen behöver i sin dagliga livsföring.

Omsorgssäkerheten förbättras även med skärpta krav på kunskaper i svenska språket hos personalen inom alla våra verksamheter. Särskilt de där äldre och personer med funktionsvariationer är i stort behov av att förstå sin omgivning. Detta stärker även självständigheten och känslan av trygghet.

Det betyder att vårt förslag till budget innebär satsning på följande områden:

1. Implementering av nya Socialtjänstlagen behöver stärkas även genom kommunala medel
2. Ytterligare språklyft
3. Fortsatt utveckling av digitalisering, teknik och AI

4. Ny strategi för att förkorta utbetalningar av försörjningsstöd.

7. Kunskap och trygghet i skolan

I dag är Ekerö ungdomarnas betyg i årskurs nio bland de högsta i Sverige och ungdomsarbetslösheten bland de lägsta. Det är vi stolta över. Men vi behöver fortsatt jobba för att stärka elevernas lärande, förbättra skolresultaten och den upplevda tryggheten. Barn och ungdomar förtjänar en bra start i livet och alla ska ges samma livschanser. Därför ska Ekerö erbjuda en bra utbildning och se till att ungdomar har lätt att få sitt första jobb. För att successivt stärka kunskapsuppdraget föreslår vi en extra uppräknings av skolpengen med två procent för kommande år. En långvarig insats har större förutsättningar att leda till framgång än tillfälliga tillskott. Valfriheten måste bevaras och utvecklas och Ekerömoderaterna värnar det fria skolvalet.

Elever ska under hela sin skolgång möta kunniga lärare som arbetar utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet. Kvalitet är grunden för att alla elever ska klara skolan på bästa sätt utifrån sina förutsättningar. Man ska vara trygg i förskolan och skolan, både under lektionerna och på rasterna. Alla barn är olika och vi ska erbjuda möjligheten att välja en skola som passar så bra som möjligt, en liten eller stor, privat eller kommunal eller utifrån pedagogisk inriktning.

Att tidigt upptäcka tendenser till omfattande frånvaro, mobbning, dyslexi och NPF ger oss möjligheter att anpassa bemötande och undervisning för att alla ska klara skolan med minst godkänt i alla ämnen. Motiverade rektorer och lärare sprider engagemang och hjälper eleverna att bli motiverade. Motiverade elever klarar skolan bättre och skapar en bättre arbetsmiljö och tryggare skola.

Förskola och pedagogisk omsorg formar barnets uppväxt och har en mycket viktig roll i barnets liv. De är också centrala för att vårdnadshavare ska kunna arbeta. Varken förskolan eller den pedagogiska omsorgen kan ersätta den trygghet som barnets familj erbjuder men har en viktig roll i att stärka barnets förmåga till empati och omtanke.

Elevhälsan har vi precis satsat på för att minska långtidsfrånvaro och psykisk ohälsa bland barnen. Vi ser tyvärr en oroväckande ökning av detta. Vi ser minskade barnkullar i såväl förskolor som i de lägre skolklasserna. Anledningen är minskad inflyttning till kommunen. Det är framför allt i de mindre skolorna som elevunderlaget minskar, men även i Ekerö tätort. Ekerö Strands förskola står klar, men det finns inte underlag för att fylla byggnaden med barn. För att utnyttja en fin lokal med ett bra läge, skulle lokalen kunna hyras ut tills nya boende om några år flyttar in i Ekerö Strand. Rätt hyresgäst skulle till och med kunna generera intäkter till kommunen.

Moderaterna vill:

Prioritera insatser som kan skapa lugn och ordning i skolans miljöer, till exempel genom ökad vuxennärvaro.

Genomföra en kartläggning av antalet hemmasittare i kommunen

Pausa planerna kring nya Stenhamraskolan och Uppgårdsskolan så att utbildningskontoret kan göra en ordentlig genomlysning av var behov av grundskolor kommer att finnas på Färingsö de närmaste 15-20 åren

Det betyder att vårt förslag till budget innebär en justering/ökning/satsning på följande område.....

8. Aktiv fritid, kultur och idrott

Hälsa och livskvalitet är nära förknippat med ett rikt utbud av aktiviteter, idrott och kultur för alla åldrar. Vi Ekerömoderater vill värna om det stora utbud av aktiviteter som finns redan idag och göra det tillgängligt för fler. Vi vill också göra fler satsningar; både i kommunal regi och genom att stimulera initiativ som tas av invånarna och andra aktörer som vill satsa i kommunen.

Kommunen har en viktig uppgift i att tillsammans med föreningslivet erbjuda en aktiv fritid så att barn och ungdomar får en innehållsrik uppväxt. Men det handlar också om ett möta särskilda behov hos unga och fånga upp hemmasittare. I Ekerö kommun finns ett brett utbud av idrottsföreningar och anläggningar. Det möjliggör en meningsfull fritid för ett stort antal av Ekerös ungdomar. Många föreningar bidrar till en bättre kommun genom sin ungdomsverksamhet men också genom nattvandringar och andra aktiviteter. Idrott och rörelse är inte bara roligt utan viktigt. Det främjar barns hälsa och deras sociala utveckling, samt förebygger övervikt, psykisk ohälsa och andra folkhälsosjukdomar. Vi Ekerömoderater anser att vi inte ska investera i infrastruktur för idrott och kultur utan att först förankra denna med invånare, expertis och föreningsliv både gällande placering och utformning utifrån kommunens översiktsplan och med Förbifart Stockholm i beaktande.

Här är våra prioriteringar i budgeten:

- Underlätta för privata initiativ inom kultur och fritid genom snabbare service och tillståndsgivning.
- Göra det lättare för alla att använda kommunens lokaler med ett gemensamt bokningssystem.
- Öka satsningen på Kulturskolan.
- Planera för fler idrottsanläggningar i hela kommunen samt förbättra befintliga men fasförskjut investeringarna för kommande budgetår.
- Utveckla idrottscentrum i Svanhagen/Färingsö i samarbete med föreningslivet och med samfinansiering med näringslivet.

9. Klimatsmart samhällsutveckling

Att bo i Ekerö innebär att ha glädje av närhet till grönområden, parker och ett rikt friluftsliv. På Mäläröarna finns ett genuint engagemang och intresse för en hållbar livsstil. För oss Ekerömoderater är det viktigt att skapa förutsättningar för en klimatomfattigt hållbar framtid för Ekerö kommun. Vi tog stora kliv framåt under den förra mandatperioden men vi behöver göra mer. Vi vill ligga i framkant bland Stockholms kranskommuner när det gäller miljö och klimatarbete.

Här är våra prioriteringar:

- Minska de kommunala koldioxidutsläppen.
- Påbörja miljöcertifiering av kommunens samtliga fastigheter under mandatperioden.
- Utredda möjligheterna att komplettera nuvarande energiförsörjning med mindre anläggningar för nya och koldioxidneutrala energislag i Ekerö kommun. Moderaterna vill värna vår fossilfria och stabila elproduktion, samt lägga grunden för nästa generations kärnkraft.
- Minska utsläppen från fordonstrafiken genom att underlätta för elbilsanvändning, kollektivt resande, samåkning och cykling.
- Bibehålla friheten som egen bil innebär men stimulera utbyte till elbil bl.a. genom möjliggörandet av fler laddstolpar/laddnätverk.
- Underlätta för företag och initiativ som har fokus på hållbar utveckling.
- Fortsätta utbyggnaden av det kommunala vatten- och avloppsnätet i tätorter och i glesbygd använda moderna enskilda avlopp eller gemensamma bioreningsverk.
- Prioritera närodlat/producerad mat i skola, äldreomsorg och annan kommunal verksamhet inom given ram.

10. Småskalig och hållbar bebyggelse

Samhällsbyggnadsnämnden

Vi vill värna Ekerös unika miljö och kultur. En geografiskt stor kommun som till nästan helt präglas av landsbygd med närhet till natur, åkrar och skogar. All nybyggnation ska vara långsiktigt hållbar. Den ska utvecklas i takt med befolkningsprognosen, samtidigt som den anpassas efter natur och befintlig bebyggelse. Alla delar i kommunen ska utvecklas varsamt och efter sina olika villkor. För snabb exploatering blir allt för ofta dyrt och dåligt.

Det är vid våra mindre centrum, som Stenhamra, Träkvista och i framtidens Svanhagen, som vi bygger lite tätare, har affärsverksamhet, service, några restauranger och skola och

förskolor. Men centrumbebyggelsen ska vara starkt begränsad i dessa områden och smälta väl in i omgivningen med radhus, kedjehus och villabebyggelse och närhet till naturen.

Ekerö centrum med Ekerö Strand är den enda plats i kommunen som vi vill utveckla till något som kan likna en mindre småstad, med fler flerfamiljehus, butiker, service och restauranger. Men även om Ekerö centrum kan liknas vid en småstad, ska den byggas småskaligt, gjord för människor att leva och trivas i. För att styra utvecklingen ska vi ta alla möjligheter att köpa mark, som senare detaljplaneras och säljs med markanvisning.

I det ekonomiska läget, när byggbolag inte är villiga att själva investera, finns goda möjligheter för kommunen att köpa strategisk mark som sedan kan detaljplaneras och säljas. Det kommer att säkra intäkter till kommunen i decennier framåt. I området Ekerö centrum med Ekerö strand finns sannolikt möjligheter till inköp redan under 2025.

Det gynnar både den enskilde markägaren och kommunen med en försiktig utveckling, framför allt när befolkningsutvecklingen har stagnerat. Vi vill därför underlätta för nybyggnation och tillbyggnation för mindre markägare utanför detaljplanerat område, genom enklare och snabbare bygglovshandläggning. Det ska vara möjligt att koppla in kommunalt vatten, men kunna ha en reningsanläggning tillsammans med grannarna runt om, eller en egen anläggning.

Vi föreslår även en fortsatt effektivisering för att minska kostnader samtidigt och korta handläggningstiderna.

Vår åtgärdsplan för 2025 är följande:

Att ta initiativ till och köpa mark och optioner på mark från byggföretag och andra exploatörer.

Att ta bort pågående kommunala detaljplaner som "somnat in" och lätta upp byggreglerna i dessa områden.

Att se över riktlinjer för byggnation utanför detaljplanerat område vad det gäller generationsboenden, tillbyggnader, Attefallshus och avstyckningar

Att skolbyggnader som planeras, byggs för färre elever än planerat. Nya skolor och förskolor ska placeras utmed pendlingsvägar och vid knutpunkter för kollektivtrafik.

Att utarbeta nya direktiv och riktlinjer som möjliggör anläggande av miljövänliga minireningsverk i områden som inte lämpar sig för kommunalt VA

Att vid all planering av vatten och avlopp beakta att vatten respektive avlopp är två separata tjänster som har olika anläggningsteknik och kostnadsbild och därför ska behandlas som två separata beslut.

Att uppdra till Ekerö Bostäder att bygga det gruppboende som kommunen behöver, istället för att hyra på 15-20 år.

Att utarbeta en lokalstrategi och anställa en lokalstrateg, för att effektivisera lokalanvändningen inom både skola/förskola och föreningsliv.

Att inrätta ett gatukontor för att få ordning på underhåll av vägar och gångvägar, samt ytterligare fokus på trafikproblemen. Det blir även en förberedelse för kommunaliseringen av vägföreningarna.

Att kommunen anskaffar mark för anläggande av infartsparkeringar i anslutning till centralorterna som möjliggör en smidig övergång till kollektivtrafik i Stenhamra, Svanhagen och Ekerö centrum

Att parkeringstalet i nybyggnation i centralorterna sätts till ett och att placeringen av dessa p-platser sker så att de ökar tillgängligheten till kommunens centra gynnar alla kommuninnevånare och näringslivet

Att skapa en bättre tillgänglighet för personer med funktionsvariationer som saknar parkeringstillstånd och som behöver komma till kommunens centralorter

Att ta fram en strategi och plan för laddinfrastruktur i hela kommunen.

Att fortsätta att effektivisera handläggning och arbetsprocesser inom stadsbyggnadskontoret, bland annat genom att införa bättre nyckeltal och uppföljning av dessa.

Att avveckla konsulter och anställa egen personal.

Moderaterna vill:

Besparingsområde	Besparing
Minskning av konsulter	1 000 tkr/år
Lokalstrategi	4 000 tkr/år
Gruppbostad ägd av Ekerö Bostäder	1 000 tkr/år

Byggnadsnämnden

Byggnadsnämndens budget 2025 uppgår till nettokostnad 9,5 mnkr. Genom att skjuta till ytterligare medel till Byggnadsnämnden kan flertalet anställda behållas och inga drastiska nedskärningar behöver göras. Det låga antalet bygglovsärenden ger lägre intäkter och är en följd effekt av framflyttade byggprojekt pga lågkonjunktur och högre byggkostnader. När byggandet väl tar fart igen är det viktigt att kommunen står rustade och har den personal på plats som kommer att behövas. Digitalisering, AI hjälpmedel och förbättrade riktlinjer/processer kommer att effektivisera arbetet och hålla ner kostnaderna men ändå ge en mycket snabb och god service. Intäktsbudgeten vilar på en bedömning av ärendeflödet, antal och typ av ärenden. Kostnadsbudgeten är i förhållande till ärendemängden och förvaltningens övriga uppdrag.

11. Ökad trygghet

Kriminalitet och otrygghet är ett stort problem i Sverige. Även om brottsligheten på Mälardalen är bland den lägsta i länet är den upplevda otryggheten ett problem. Därför behövs utökade satsningar för att både förebygga och motverka brott. Kommunen, polismyndigheten och andra myndigheter behöver fortsatt samarbeta för att skapa ett nätverk runt personer som är på väg in ett utanförskap. Vi vill också möjliggöra för ett ökat engagemang hos föräldrar, grannar och andra samhällsaktörer att bidra. Tillsammans skapar

vi ett tryggare samhälle.

Våra invånare ska känna sig trygga på väg hem från vänner, i kollektivtrafiken eller på en kvällspromenad. I ett jämställt land ska inte var tredje kvinna behöva vara rädd för att gå ut på kvällen. Ekerös viktigaste bidrag är att vara bäst på att bryta utanförskap, segregation och att hjälpa människor in i samhället. Vägen in i samhället ska alltid vara kortare än vägen ut. Vi förebygger brottslighet genom arbetslinjen. När fler har ett jobb att gå till minskar utanförskap och segregation och därmed undanröjs grunden för kriminalitet.

Det lyckas vi bland annat med genom en bra skola, ett brett utbud av fritidsverksamhet och genom att det är lätt att få ett jobb. För tio år sedan var antalet dödsskjutningar bland de lägsta i EU. Nu är Sverige värst drabbat. Vi måste bryta den utvecklingen. Tyvärr har den tidigare regeringen låtit den organiserade brottsligheten få fäste i Sverige och det kommer att ta tid att bryta utvecklingen. I grunden handlar det om fler poliser, hårdare straff och bättre möjligheter för polisen att få fram bevis.

Här är våra prioriteringar:

- Arbeta för att återupprätta en polisstation i Ekerö centrum
- Fortsatt möjliggöra för ordningsvakter med ny LOV3-ansökan.
- Nolltolerans mot drogförsäljning och langning
- Öka satsningarna på trygga mötesplatser för unga genom samarbeten, fler fältassistenter och bilburna trygghetsvårdar.
- Ge alla tonårsföräldrar ett "Trygghetspaket" för ökat föräldraengagemang och lättillgängligt stöd om och när det behövs.
- Ansöka om tillstånd att sätta upp fler trygghetskameror i tätortsnära bebyggelser.
- Utbildningar på skolor och arbetsplatser för att fler ska kunna upptäcka och ge stöd till drabbade av våld i nära relationer och hedersbrott.
- Utveckla samarbetet med föreningsliv, socialtjänst, skola, kyrka och polis för att tidigt fånga "unga på glid".
- Skapa fler trygga gångvägar genom ökad belysning.

12. Ekerö vatten AB – AB Ekerö Bostäder

Roslagsvattens uppdrag handlar om att skapa en hållbar och sund samhällsutveckling. I snabbt växande regioner är det viktigt att den grundläggande infrastrukturen med vatten, avlopp och avfallshantering fungerar och byggs ut både med hänsyn till naturen, den känsliga havsmiljön och människorna som bor här. Roslagsvatten ser till att 130 000 människor får rent dricksvatten varje dag. De bygger ut och underhåller ledningsnäten så att de håller lång tid framöver och de renar det använda avloppsvattnet. De är verksamma i Österåkers kommun, Vaxholms stad, Knivsta kommun, Vallentuna kommun och Ekerö

kommun, Österåker och. Varje delägande kommun har en styrelse. I Ekerö kommun är det Ekerö vatten AB som är kommunens VA huvudman.

AB Ekerö Bostäder

I vänsterstyrets budget intar de kommunala bolagen en mycket undanskymd plats och roll. För oss moderater är alla kommunala funktioner viktiga. Ekerö Bostäder intar här en särställning och är en viktig del i samhällsbyggandet för att åstadkomma det samhälle som våra kommuninnevånare vill ha. Vi vill därför ge såväl bolaget som kommunens förvaltning i uppdrag att identifiera och utveckla samordningsområden som genererar synergieffekter och effektivitetsvinster. Vi moderater kommer att återkomma kring detta i samband med att vi framgent presenterar förslag på nya ägardirektiv för bolagen.

14.1 Resultatbudget

Resultaträkning budget 2025

2024-10-14

tkr	Bokslut 2023	Budget 2024	Prognos 2024	Budget 2025
Verksamhetens intäkter	441 889	347 315	407 000	334 000
Verksamhetens kostnader	-2 329 606	-2 327 657	-2 322 356	-2 289 350
Avskrivningar	-94 301	-106 020	-126 700	-146 170
Verksamhetens nettokostnader	-1 982 018	-2 086 362	-2 042 056	-2 101 520
Skatteintäkter	1 887 330	1 912 710	1 915 404	1 986 400
Generella statsbidrag och utjämning	146 900	174 460	170 495	160 530
Verksamhetens resultat	52 212	808	43 843	45 410
Finansiella intäkter	6 279	5 000	6 800	5 200
Finansiella kostnader	-53 701	-76 160	-83 621	-76 100
Resultat efter finansiella poster	4 790	-70 352	-32 978	-25 490
Årets resultat	4 790	-70 352	-32 978	-25 490
Balanskravsjusteringar		1 448	4 835	725
Årets resultat enligt balanskravsjusteringar	4 790	-71 800	-37 813	-26 215
Användning av RUR		71 800	37 813	26 215
Årets balanskravsresultat	4 790	0	0	0

Förenklad balansräkning, budget 2025

2024-10-14

tkr	Bokslut 2023	Prognos 2024	Budget 2025
Summa Tillgångar	2 705 712	2 997 772	3 629 800
Eget kapital	922 300	888 313	892 113
Varav RUR	89 400	55 413	55 413
<i>användning av RUR</i>		-33 987	-26 215
Avsättningar	341 936	442 383	462 013
Skulder	1 441 476	1 667 076	2 275 674
<i>varav lån</i>	774 350	1 145 000	1 514 000
S:a Eget kapital, avsättningar och skulder	2 705 712	2 997 772	3 629 800
Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulder eller avsättningar	373 053	383 664	369 814

14.2 Driftbudget

Verksamhetens kostnader budget 2025 - budgetramar per nämnd och kommunstyrelsen i sammanfattning

Verksamhetens nettokostnader - budgetram 2025

2024-10-14

tkr, netto	Budget 2024	Prognos 2024	Avvik netto 2024	Budget 2025
Kommunstyrelsen	-240 872	-223 334	17 538	-185 955
Barn- och utbildningsnämnden	-1 015 589	-996 589	19 000	-1 035 500
Socialnämnden	-639 043	-625 943	13 100	-661 400
Kultur- och fritidsnämnden	-108 493	-108 493	0	-117 480
Samhällsbyggnadsnämnden	-58 905	-66 044	-7 139	-66 585
Byggnadsnämnden	-7 655	-9 505	-1 850	-9 500
Miljönämnden	-4 350	-5 400	-1 050	-4 690
Central politisk organisation	-15 790	-14 940	850	-15 800
Valnämnd	-3 210	-2 970	240	-40
Revisionen	-1 200	-1 180	20	-1 400
Överförmyndaren	-3 255	-2 845	410	-3 100
KS Exploateringsverksamhet	12 000	15 188	3 188	-500
Verksamhetens nettokostnad totalt	-2 086 362	-2 042 055	44 307	-2 101 950

Prognos 2024-2027 Skatteintäkter och generella bidrag

2024-10-14

SKR Cirk 24:43 (241003)

Ekerö skattesats 18,95 t.o.m år 2023 / 19,22 from år 2024

tkr	Utfall	Prognos	Budget	Avvik	Prognos	Plan för ekonomin	
	2023	2024	2024	2024		2025	2026
Skatteintäkter	1 856 832	1 919 777	1 912 710		1 986 400	2 080 600	2 171 100
Slutavräkning	30 497						
S:a skatteintäkter	1 887 330	1 919 777	1 912 710	7 067	1 986 400	2 080 600	2 171 100
Inkomstutjämningsavgift	-179 326	-163 612	-155 000	-8 612	-177 250	-148 500	-135 700
Kostnadsutjämningsbidrag	137 364	139 192	140 700	-1 508	152 850	154 400	156 450
Regleringspost (bidrag)	68 054	88 195	89 120	-925	75 800	65 900	65 600
S:a inkomst- och kostnadsutjämning	26 092	63 775	74 820	-11 045	51 400	71 800	86 350
LSS utjämningsystem bidrag	30 980	22 178	21 200	978	24 000	24 250	24 550
Fastighetsavgift, bidrag	75 647	79 015	77 700	1 315	83 600	84 300	85 000
S:a skatteintäkter och generella bidrag	2 020 049	2 084 745	2 086 430	-1 686	2 145 400	2 260 950	2 367 000
Kalkylförutsättningar							
Antal invånare 1.11 året innan	29 135	28 866	29 120	-254	28 940	29 230	29 620
Årlig förändring, antal	76	-269	-15		74	290	390
Årlig förändring, %	0,26	-0,92	-0,05		0,26	1,00	1,33
SKR Uppräkningsfaktor rikets skatteunderlag, %		4,93/3,74	3,29		4,29	4,55	4,34
Ekerö skattekraft i % av riket		127,3	126,6		127,8	125,1	123,7
Särskilda generella bidrag							
Övriga generella bidrag	950			0			
Bidrag EP-val/ RKR-val		812	740	72		850	
Bidrag skolväsendet		1 829		1 829			
Prestationsbaserade gen stb	12 095	2 888		2 888	1 530		
Extra stöd Ukraina, gen stb	1 137			0			
TOTALT	2 034 230	2 090 273	2 087 170	3 103	2 146 930	2 261 800	2 367 000

14.3 Investeringsbudget lokaler och infrastruktur

Ekerö kommun - Investeringsbudget 2025-2029, sammanfattning

2024-10-14

tkr	Budget 2024	ÅR 2025	ÅR 2026	ÅR 2027	ÅR 2028	ÅR 2029
EKERÖ KOMMUN	864 110	480 520	554 350	711 700	541 600	306 600
KOMMUNSTYRELSEN	53 100	24 300	117 600	244 500	199 500	139 000
Kommunstyrelsen exploateringsprojekt	39 300	13 500	103 000	154 000	164 000	130 000
KS Lokaler och infrastruktur	0	0	2 000	80 000	20 000	0
KS Markköp	12 000	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000
KS IT plattform, Inventarier och utrustning	1 800	3 800	5 600	3 500	8 500	2 000
SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN	798 440	410 100	321 650	240 400	155 400	67 300
Kommunala projekt utveckl.områden	16 450	32 700	1 400	1 400	0	0
Ramanslag investering gata/park	25 500	37 300	33 700	24 500	25 000	22 800
Avfallsverksamhet	2 000	0	18 000	0	0	0
Huvudproj. verksamhetslokaler/-anläggningar	664 250	255 300	178 250	170 000	85 900	0
Reinvesteringsprojekt	32 080	13 500	23 800	0	0	0
Ramanslag invest./reinvest. lokaler, anläggningar	58 160	71 300	66 500	44 500	44 500	44 500
BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN	6 000	29 700	29 000	4 200	25 200	48 200
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN	4 870	6 120	82 300	220 800	154 700	48 300
SOCIALNÄMNDEN	1 700	10 300	3 800	1 800	6 800	3 800

Budget 2025

Sverigedemokraterna

Kära Ekerövänner,

Vi Sverigedemokrater står för en proaktiv- och rättssäker politik, vilken förebygger problem innan de uppstår. Vi i SD Ekerö utgår alltid från Mäläröbornas bästa och vi ser trygghet genom livet som ett ledande mantra genomsyrar varje generations åtaganden. Vi vill vara en orubblig garant för att det offentliga ställer upp för varje invånare, när liv, hälsa och trygghet hotas. Tillsammans vill vi återskapa det moderna folkhemmet, där varje individ ser sitt ansvar i uppbyggnaden av social tillit och sammanhållning. Två faktorer som en gång i tiden gjorde vårt land tryggt och starkt.

Nu är vi halvvägs in i nuvarande mandatperiod, och det tumult och de diskussioner som tyvärr fick ta mest av fokus efter valet har ersatts av ett lugn och av konstruktivt politiskt arbete. Efter fyra decennier med Moderaterna vid rodret har vi idag ett Socialdemokratiskt styre i Ekerö kommun. För oss i Sverigedemokraterna Ekerö, gör det dock ingen skillnad. För oss fortsätter vi lika oförtrutet att bedriva oppositionspolitik med allt fokus på sakfrågor och med Mäläröborna främst.

I rikspolitiken ser vi hur regeringen i samarbete med Sverigedemokraterna med oförminskad kraft fortsätter att återuppbygga och förstärka Sverige. Ett arbete som kommer att ta lång tid, men där Tidöavtalet är garanten för positiva förändringar, vilka kommer att avspegla sig i regioner och kommuner.

Vi fortsätter att bygga vår politik med medborgarnas trygghet som grund. I den gemensamma tryggheten finner vi incitament för att bygga en stark kommun. Det socialdemokratiska styret har mycket att bevisa och allra främst måste de visa att de prioriterar konstruktiv och seriös politik framför cykelpamfletter och bortkastade miljoner.

Den politiska organisationen har idag vuxit markant. En direkt effekt av att det krävs flertalet partier för att få ihop ett styre. Det kan dock inte anses motivera det stora antalet nämnder och utskott som idag finns och som kostar kommunen allt för mycket. Demokrati måste få kosta, men vi måste prioritera på ett ansvarsfullt sätt. Något som Mäläröborna självklart kan kräva av oss.

Vi kommer aldrig nöja oss med mindre än att våra politiska beslut ser till invånarnas bästa och med nuvarande Mäläröbor i fokus.

Jimmy Fors, Gruppledare

Innehåll

Sverigedemokraterna Ekerö	4
Ekonomi & prioriteringar	4
Investeringar för framtiden.....	4
Valfrihet och trygghet genom hela livet	4
Vår politiska inriktning för 2025 i sammanfattning	5
Våra satsningar	5
Finansiering av våra satsningar	6
Prognos.....	6
Närmiljöpolitik med ansvar för djur och natur	7
Ekerömodellen – Förväntningar, plikt och krav	8
Kunskap & trivsel i fokus för alla barn och unga.....	9
Naturbruksgymnasium.....	9
Psykisk hälsa/ohälsa	9
Fritidsklubbar	10
Kulturen och föreningslivet.....	12
Budgetram	14
Näringslivet och besöksnäringen som attraktionskraft	15
Upphandlingar – Ett tillfälle att maximera nyttan och gynna mindre och lokala företag. 16	
Boende & byggande på Mälardöarna (BBM)	18
Tabeller	20

Sverigedemokraterna Ekerö

Sverigedemokraterna är ett socialkonservativt parti med nationalistisk grundsyn. Vi betraktar oss som ett mittenalternativ i svensk politik. Vi kombinerar strävandet efter social- och ekonomisk grundtrygghet med värdekonservativa idéer. Det övergripande målet med partiets verksamhet är att återskapa ett modernt folkhem som i så hög grad som möjligt är präglad av trygghet, välstånd, demokrati och en stark inre solidaritet samt sammanhållning.

Ett starkt samhälle står på en stadig grund av gemenskap och trygghet. Men även det starkaste fundament riskerar att rasa samman av dåligt övervägda beslut. Ett sammanhållet och starkt Ekerö byggs inte på olikheter, utan på likheter. Genom en trygg och rättvis skola, bostadsmarknad och äldreomsorg bygger och lever vi tillsammans med tillit till våra grannar och i en lokal sammanhållning.

Ekonomi & prioriteringar

Vi har en förvaltningsekonomisk begränsning att förhålla oss till och därför handlar politik och förvaltning om avvägda prioriteringar. De kommande åren kommer fortsatt ställa höga krav på kommunernas resursprioriteringar. Analyser bör göras innan beslut tas, för att vår kommun och ekonomi ska ligga i fas med verkligheten. Vi strävar efter en ökad skattesubventionering och minimala taxehöjningar, då vi anser att det är politikens främsta uppgift, att minska kostnaderna för våra hushåll, vilket även då per automatik ökar hushållens konsumtionskraft.

Investeringar för framtiden

Dagens investeringsfokus och storleken på offentliga byggnader, har tyvärr visat sig landa fel, gällande det fortsatt höga ränteläget samt ut- och inflyttning till Ekerö. Vi måste så klart planera längre än endast fem år framåt, men behovet överstiger inte kostnaderna med hänsyn tagen till dagens ränteläge. Vi har föreslagit redan föregående år om att bordlägga icke avtalade projekt. Vi ser att den ingången fortsatt måste få gälla. Även investeringar i solpaneler, vilket förvisso får anses vara en positiv framtidsinvestering, skjuts i vår budget på framtiden. I sämre tider kan man förvisso med viss framgång välja att öka investeringstakten utan att kärnverksamheterna drabbas. Men man kan inte anses ha lyckats om investeringstakten innebär en skatte- och andra taxehöjningar. Infrastrukturen bär med sig en stor skuld, gällande eftersatt renoveringsarbete.

Planer och utveckling ska ske på rätt sätt och efter våra unika förutsättningar. Gör vi rätt, ökar även attraktionskraften tillsammans med sammanhållningen runt igenkänningsfaktorerna. Men detta måste ske i en takt, där vi inte riskerar tryggheten och Mälaröbornas livskvalitet, samtidigt som vi ska motverka att sämre tider ger en kvalitativ försämring i kärnverksamheterna.

Valfrihet och trygghet genom hela livet

Tvång eller andra påtryckningsmedel, ska aldrig ersätta frihets känslan att själv få välja, därför ska vi fortsätta att sträva efter en bra blandning mellan det privata- och det offentliga alternativet. Vår politik bygger både på trygghet och valfrihet genom hela livet. Att ta del av den valfriheten är ett betyg att man genomfört sina skyldigheter, för att sedan ta del av sina rättigheter. Där man givit efter sin förmåga, för att nu ta efter sitt behov. Ekerö kommun bär ett stort ansvar att kontrollera att de privata alternativen har den nivån på omsorgen som krävs. Ekerö kommun bär ett stort ansvar att kontrollera att våra skolbarn får den kvalitativa nivån av undervisning hos de privata alternativen som krävs. Valfriheten ska kännas av på varje instans man går igenom, under livets gång. Det bygger starka människor, det bygger en stark lojalitet till samhällskontraktet.

Vår politiska inriktning för 2025 i sammanfattning

Skattesats

Sverigedemokraterna Ekerös budgeterade skattesats är **19:22** kronor.

Våra satsningar

Under 2025 satsar vi bland annat vidare på följande områden:

- Vår plattform Mat & Välmående på Mälardöarna i sin helhet, med matsvinn och få närproducerat i fokus.
- Vår Integrationsreform Ekerömodellen, med fokus på krav och förväntningar.
- Utredning av gymnasieskola med inriktning på Naturbruk i samarbete med näringslivet
- Anställning av trygghetsvårdare såsom införts i exempelvis Staffanstorps kommun.
- Näringslivssatsningar med särskilt fokus på unga entreprenörer i enlighet med Vägval Näringslivet
- Ett ansvarsfullt, småskaligt och assimilerat byggande med fokus på planerna kring Södra Färingsö
- Stärkt ställning för Ekerö Bostäder i den kommunala planeringen och utredning kring en lokal bostadskö.
- Sverigehuset finns med i regeringens planer. Vi har förslag på Ekeröhuset vilket förenklar och minskar kostnaderna.
- Framtagande av en arkitekturprofil för Mälardöarna
- Säkerhetsarbete/utbildning för skolpersonal och personal inom vård och omsorg för ökad trygghet bland unga och äldre.
- Proaktivt arbete som främjar utökning och rättssäker förvaltning av skyddsrum.
- Obligatorisk kompetensförstärkning för personal inom omsorgen i L-ABC, HLR och AKUT-testet.
- Vi vill att kommunen antar en nollvision för suicid, med en framtagna handlingsplan.
- Extra insatser för att fånga upp elever som betecknas som "Hemmasittare"
- Preventionssamordnare inom ANDTS
- PAR-konceptet för elever i klass 8.
- Språklyft för personal inom vård och omsorg, för att uppnå fullgod svenska i tal och skrift.
- Ett proaktivt arbete att förstärka kommunens kraft vid upphandlingar.

Finansiering av våra satsningar

Vi föreslår bland annat följande åtgärder:

- En övergripande översyn av nuvarande strukturer av nämnder/utskott/råd, med mål att arbeta för varje sparad krona.
- Effektivisering och genomsyn av förvaltningarna.
- Översyn av inköp och investeringar, där behovet inte är akut.
- Översyn av Kommunstyrelsens förvaltning med ett kostnadseffektiviseringsmål upp till 10%.
- Översyn av den politiska organisationen med ett tydligt effektiviseringsmål.
- Se över kostnader i bidrag i vår reform Ekerömodellen.
- De så kallade sociala förturslägenheterna reduceras och följer vår bostadstrappa (Ekerömodellen).
- Vi premierar ensamstående föräldrar med egen inkomst, för hjälp med tillfälligt boende.
- Digitalisering av tolktjänster.
- Översyn kring upphandlingar, med inställning att maximera nyttan av varje skattekrona.

Prognos

Prognos skatteintäkter och generella bidrag 2025

tkr	Utfall 2023	Prg 2024 per okt	Budget 2024	Avvik 2024	Prognos 2025
Skatteintäkter	1 887 330	1 919 777	1 912 710	7 067	2 015 400
Inkomstutjämningsavgift	-179 326	-163 612	-155 000	-8 612	-177 250
Kostnadsutjämnings och regl.post	205 418	227 387	229 820	-2 433	228 650
LSS-utjämnings	30 980	22 178	21 200	978	24 000
Fastighetsavgift	75 647	79 015	77 700	1 315	83 600
S:a skatteintäkter och generella bidrag	2 020 049	2 084 745	2 086 430	-1 686	2 174 400
S:a Övriga generella statsbidrag	14 181	3 699	740	2 959	1 530
Totalt	2 034 230	2 088 444	2 087 170	1 274	2 175 930
Antal invånare 1.11 året innan	29 135	28 866	29 120	-254	28 940

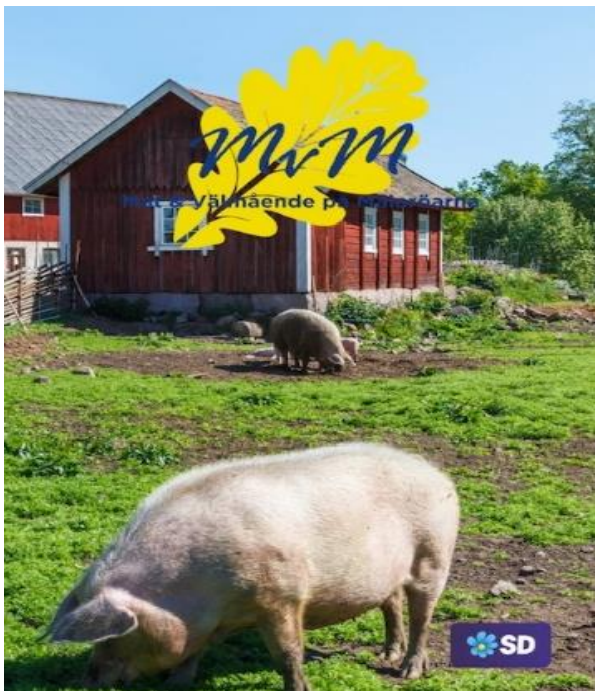
Närmiljöpolitik med ansvar för djur och natur

Psykiskt och fysiskt välmående börjar enligt flera studier i våra magar. I vår reform Mat & Välmående på Mälardalen har vi plockat in godbitarna från olika koncept byggda på praktiska exempel av vad som är god hälsa. Inga evidens finns idag till exempel kring att ekologiska varor är nyttigare än de vanliga konventionella. Det vi dock vet med säkerhet, är att ekologiska varor är mindre klimatsmarta, men alltid bättre för den biologiska mångfalden. Vi bör med detta som bakgrund inte stirra oss blinda på *enbart* ekologiskt, även om vi fortsättningsvis bör inhandla det i stor utsträckning. Matsvinn är ett viktigt klimatarbete, där vi faktiskt kan göra skillnad. Det våra barn lär sig kring matsvinn i skolan tar de med sig hem, och på så sätt sluts cirkeln i att vi bidrar till ett lokalt klimat- och miljöarbete.

Som individ har man ett personligt ansvar att värna om naturen och sin omgivning. Kommunen bidrar med incitament och strukturella förutsättningar för att förenkla detta ansvar. Kommunens samtliga verksamheter ska präglas av kretsloppstänkande och omsorg om allt levande kring oss. Ett fundamentalistiskt miljötänkande fungerar dock som en kontraproduktiv bromskloss. Vi tror på ett konstruktivt närmiljöarbete. Vi framhåller förvaltarskapstanken om ett aktivt jord- och skogsbruk parallellt med arbetet att bevara orörd natur. Vi lägger vikt vid ett konstruktivt och realistiskt arbete kring miljöfrågor och utgår från hur vi på det mest kostnadseffektiva sätt kan förvalta Ekerö kommun. Med vår miljöpolitik är det slut med missriktade politiska insatser, som inte gör någon skillnad, mer än att fördyra för hushållen och våra företagare.

Ekerö kommun behöver skapa incitament för att på ett enkelt sätt skapa samarbetsformer med företag och de privata hushållen för att på ett tillfredsställande sätt lyckas med återvinning av grovsopor och farligt avfall. Sverigedemokraterna Ekerös miljöinsatser går under ledorden: Tillgängligt, trovärdigt och effektivt.

I samarbete mellan kommunen och näringslivet, utökar vi laddstationer, för att främja en övergång till elbilar, för dem som önskar det. Vi föreslår införandet av TiksPac-konceptet med uppsättning av miljöstationer med gratis skräppåsar för invånarna och med mediaplats för näringslivet. Kommunen ser till att det blir lätt att göra rätt och tillsammans håller vi rent i vår närmiljö.

Vi föreslår:

- TiksPac miljöstationer på strategiska platser i samarbete med näringslivet.
- Införande av vår reform Mat & Välmående på Mälardalen (MvM)
- Ökat utbud av laddstationer i samarbete med näringslivet och säkerhetsarbete kring dessa.

Ekerömodellen – Förväntningar, plikt och krav

Vi vill ge alla en chans till en lyckad integration, men varje individ måste även vara beredd att ta sitt ansvar, för att ta den chansen de får här i Sverige, för i ärlighetens namn hänger det på egenansvaret, ifall man lyckas eller ej. Kostnaderna för tolkar inom de kommunala verksamheterna ökar årligen och vi ser heller inget som tyder på en minskning under de kommande åren. Vi i Sverigedemokraterna Ekerö ser att en fri tolktjänst för individen inte ska vara för evigt, utan tidsbegränsad. Detta självklart med vissa undantag, exempelvis för personer med funktionsnedsättning. För att kostnadseffektivisera tolktjänsterna redan idag bör vi prioritera att erbjuda tolktjänster digitalt eller per telefon. Vid speciella undantag kan personlig tolk ändå erbjudas, exempelvis om brukaren är äldre eller har nedsatt syn/hörsel. Vi i Sverigedemokraterna Ekerö anser att vi som kommun ska följa regeringens beslut på två etableringsår som grund.

Vi föreslår:

- Insatser för lågutbildade kvinnor
- Snabbspår för studievana och högutbildade.
- Yrkesanpassad utbildning med språklyft, samtalstimmar i behövliga ämnen samt dialogträffar med föräldrar i skolan riktat mot kvotflyktingar.
- Bostadstrappa 2+1+1

Kunskap & trivsel i fokus för alla barn och unga

Vi ska förvalta våra skolor i ytterområdena med omsorg, för att undvika att tvingas till omtag liknande det som skedde kring Munsö skola. Vi sverigedemokrater är emot en centralisering av skolorna och kommer inte ställa oss bakom några som helst försök till centralisering, när det nu byggs stora skolor centralt på Ekerö. "Byns skola" har en central plats i vårt styrdokument *Vi utvecklar landsbygden med omsorg*.

Ett helt oacceptabelt stort antal barn i Sverige tvingas idag att leva i hedersrelaterade miljöer, vilka begränsar bland annat umgänge, aktiviteter och möjligheten att klä sig som man vill. Slöja på riktigt små barn kan inte accepteras då den får anses vara en jämställdhetsfråga där små flickor tvingas skyla sig av kulturella eller religiösa skäl. Jämställdhetsministern Paulina Brandberg(L) arbetar just nu tillsammans med Sverigedemokraterna, med att se över och förstärka lagstiftningen på området. Ekerö kommun har ett ansvar i att inte blunda för dessa ungdomars utsatta situation och i att arbeta aktivt och bestämt mot hederskulturen. Den generation som nu växer upp måste medvetandegöras om problematiken och tidigt lära sig att ta avstånd från hedersrelaterat våld, barnäktenskap och andra förkastliga tvångsmetoder.

Vi ser positivt på en mer restriktiv inställning till skärmundervisning och inläring via digitala verktyg. En uttalad återgång till användning av fysiska böcker, papper och penna ser vi kommer att förstärka inläringen, samtidigt som det ger våra unga en nödvändig paus från digitala skärmar.

Ordning och reda i skolans alla miljöer ska vara Ekerö kommuns ledord. Inget barn ska negligeras i sin rätt att utvecklas och alla har rätt till studiero. Störande moment ska motverkas till fördel för ett stimulerat lärande.

Blåljusyrkena kommer alltid vara i behov av personal och tyvärr ser vi hur exempelvis polisen har svårt att rekrytera personal. Just polisen, i samarbete med ambulans och räddningstjänst i Botkyrka, har tillsammans arbetat ihop ett koncept; PAR-konceptet, bland annat i syfte att återbygga förtroende och respekt för yrkesgrupperna. Genom konceptet vill man väcka ett intresse för yrkena vilket gett visat sig ge resultat: var fjärde elev uppger att man ändrat uppfattning och att man skulle kunna tänka sig att arbeta inom blåljusyrkena.

Naturbruksgymnasium

Under föregående mandatperiod stod vi starkt bakom den utredning som gjordes kring en gymnasieskola i Ekerö kommun. Nu oroas vi dock av det faktum att flertalet inriktningar som föreslås kommer få svårt att konkurrera med mer stadsnära skolor utanför Ekerö. Vi är djurens, naturens, skogs- och jordbrukarnas öar och vi ser därför hur ett Naturbruksgymnasium i samverkan med näringslivet skulle kunna locka unga från hela vårt närområde och även utanför vår kommun. Vi föreslår därför en utredning kring ett naturbruksgymnasium på Ekerö, i vilken vi involverar våra lokala näringsidkare.

Psykisk hälsa/ohälsa

Den psykiska ohälsan fortsätter att öka vilket resulterat i en allt högre skolfrånvaro. Vi har med oro lyft frågan under flertalet år och vi förutsätter att samtliga politiska partier förstår de förödande konsekvenser det får om vi inte tar tag i detta på ett ansvarsfullt och dedikerat sätt. Fina ord och visioner räcker inte, här krävs krafttag och aktion om vi ska kunna vända utvecklingen.

Fritidsklubbar

Den öppna fritidsverksamheten erbjuder idag verksamhet för barn i årskurs fyra till sex. För många familjer erbjuder fritidsklubbarna en nödvändig avlastning i att få ihop livspusslet. Detta samtidigt som verksamheten är mycket uppskattad av barnen. Vi vill se ett maxtak för terminsavgift och måltider, grundad på hushållets årsinkomst. Familjer med lägre inkomster ska inte av ekonomiska skäl behöva välja bort öppen fritidsverksamhet för sina barn.

Vi föreslår:

- Ett främjande arbete kring Byns skola (skolor i ytterområdena).
- Utredning av ett Naturbruksgymnasium i samverkan med det lokala näringslivet.
- Ett kunskapslyft kring hederskultur och hedersförtryck.
- Fortsatt utveckling av arbetet kring ungas psykiska hälsa.
- Ett intensifierat arbete kring hemmasittare.
- Maxtak och inkomstbaserad avgift för fritidsklubben.
- PAR-konceptet för elever i klass 8
- Fokus på ordning och reda i skola och klassrum.

Trygghet som genomsyrar varje instans.

Idag är det fältassistenter som utför preventionssamordnande åtgärder i Ekerö kommun. Risken för att man inte hinner med är stor och därmed riskerar vi missad eller obefintlig statistik och brist på väsentliga tjänsteanteckningar. Vi prioriterar därför rekrytering av en preventionssamordnare inom ANDTS (alkohol, narkotika, doping, tobak, spel). Endast en kortare utbildning krävs för uppdraget som därmed med fördel kan rekryteras internt.

I vår kommun ska all personal kunna känna sig säkra i sitt utförande varför vi föreslår en obligatorisk säkerhetsutbildning inom Hot och våld. Även utbildningar för personal inom omsorgen, som kan vara livsavgörande och det framför allt inom äldreomsorgen. Våra äldre ska alltid vara i fokus. Trygghet och livskvalitet uppnås genom ett rättssäkert arbete av kommunen. Språkförbristningar inom äldreomsorgen är ett fortsatt problem, som vi med bestämdhet måste arbeta bort.

Redan 1997 antogs en nollvision kring trafiksäkerheten och att ingen ska dö på grund av undermålig planering. Idag är antalet suicid i Sverige nästan sex gånger fler än dödsfall i trafiken. Vi anser detta skäl nog för att Ekerö kommun inför en nollvision för suicid. Vi som kommun har ett stort ansvar att stödja och främja arbetet kring psykisk ohälsa. Denna nollvision tillsammans med en handlingsplan ska ligga som grund för hur vi arbetar mot och informerar kring psykisk ohälsa i skola och omsorg. Suicid är den yttersta konsekvensen av psykisk ohälsa. Varje människa som avslutar sitt liv är en djup tragedi för den enskilde och anhöriga och även ett förödande misslyckande för samhället.

Klotter, eller som många benämner det, graffiti, är inslag som skapar irritation och otrygghet. Vi vill se en kommun som har som mål att all inrapporterad klotter skall avlägsnas inom 24 timmar. Vi ser en stor ökning senaste tiden av klotter och det är inget vi ska acceptera.

Trygghetsfrämjande åtgärder ska efterföljas och det inkluderar dagens tiggeriförbud.

Vi föreslår:

- Preventionssamordnare inom ANDTS.
- Säkerhetsutbildning inom hot och våld.
- Utbildning inom omsorgen i L-ABC, HLR och AKUT-testet
- Att Ekerö kommun antar en nollvision för suicid
- Att Ekerö kommun är behjälplig med de äldre som drabbats av bedrägerier via telefonförsäljning att få upprättelse.
- Tydliga språkrav inom vård och omsorg.
- Klotterbekämpning.
- Införande av PAR-koncept för samtliga elever i klass 8.
- Fortsatt arbete för att få övervakningskameror på känsliga platser.
- Fortsatt arbete för utplacering av övervakningskameror på strategiska platser.
- Kommunala trygghetsvårdar för ökad trygghet under kvällar och helger.

Kulturen och föreningslivet

Föreningslivets positiva effekter för samhället är högst märkbara, inte minst på det individuella planet. I föreningar byggs sammanhållning, ansvar och här skapas vänskapsband, inte sällan för livet. Därför ser vi det viktiga i att politiken och föreningslivet arbetar med varandra och att inget motsatsförhållande råder. Ryttare, gymnaster, kampsportare, fotbolls- och hockeyspelare med fler ska kunna utvecklas, oavsett om det sker på hobbynivå eller som en elitsatsning. Vi behöver anpassade hallar vilka vi som kommun måste tillhandahålla. Vi är stolta att stå bakom att Ekerö kommun tydligt tagit ställning mot att exkluderande föreningar ska kunna bedriva skattefinansierad verksamhet. Så ska det förbli och i stället ska vi satsa på de föreningar och den kultur som erbjuder bred verksamhet som är öppen för alla.

Vi Sverigedemokrater har satt fokus på kampsportarnas behov av verksamhetsanpassade lokaler i vår kommun. En lösning kan vara på gång, men vi ser det positiva att arbetet påskyndas, för att hitta en långsiktig lösning. Flera mindre, ideella föreningar runt om på våra öar kämpar på med mycket små medel. Som en del i vår landsbygdsstrategi, vill vi ge dessa föreningar förutsättningar att fortsätta sin verksamhet.

Vi vill arbeta stödjande och främja föreningsverksamhet för personer med funktionsvariationer för att avlasta de eldsjälar som idag lägger ner så mycket av sin tid och sitt engagemang i föreningslivet.

Badhuset är äntligen på plats, dock med en betydlig driftkostnad per år. Avskrivningstiden består av flera år. Ett badhus, kommunalt eller privat drivet, ingår i kommunens attraktionskraft. Vi kommer att fortsätta att följa upp badhuset och dess kostnader och vi är inte främmande för att se över åtgärder som försäljning eller uthyrning/arrenden.

I utveckling- och utformning av nya idrottshallar, är det viktigt att ha en nära dialog, med de lokala föreningarna som är experter och vet vad, när och hur något behöver förändras/förbättras. I och med nya förskolor/skolor och idrottshallar med mer, ska konst och utsmyckning vara väl förankrat hos allmänheten. För att föra vidare Ekerö kommuns historia, kan den gärna bygga på historia från närområdet, för att föra vidare kunskapen till nästa generationer.

Vi ser så klart mycket positivt på den ambition och riktlinje som finns inom kulturförvaltningen kring förvaltandet och utvecklingen av Birka och Hovgården.

Vi föreslår:

- Stöttande åtgärder för aktiva med funktionsvariabler i föreningslivet.
- Påskyndandet av en långsiktig lokallösning för kampsportsföreningarna.
- Ett nära samarbete med lokala föreningar.
- Följa upp driften av badhuset.
- Transparent och ansvarsfull planering av idrottshallar i kommunen.
- All skattefinansierad konst och utsmyckning av offentliga anläggningar ska planeras med en igenkänningsfaktor hos allmänheten.
- Fortsatt ansvarsfull förvaltning och utveckling av Birka och Hovgården.

Budgettram

Sverigedemokraterna Ekerö - Oppositions-budgettram 2025

tkr, netto	Budget 2024	Prognos 2024	Awik netto 2024	Budget 2025
Kommunstyrelsen	-240 872	-223 334	17 538	-182 955
Barn- och utbildningsnämnden	-1 015 589	-996 589	19 000	-1 038 500
Socialnämnden	-639 043	-625 943	13 100	-651 900
Kultur- och fritidsnämnden	-108 493	-108 493	0	-116 480
Samhällsbyggnadsnämnden	-58 905	-66 044	-7 139	-68 585
Byggnadsnämnden	-7 655	-9 505	-1 850	-8 480
Miljönämnden	-4 350	-5 400	-1 050	-4 690
Central politisk organisation	-15 790	-14 940	850	-15 400
Valnämnd	-3 210	-2 970	240	-40
Revisionen	-1 200	-1 180	20	-1 400
Överförmyndaren	-3 255	-2 845	410	-3 100
KS Exploateringsverksamhet	12 000	15 188	3 188	-500
Verksamhetens nettokostnad totalt	-2 086 362	-2 042 055	44 307	-2 092 030

Näringslivet och besöksnäringen som attraktionskraft

Ekerö kommun rasar i Näringslivsrankingen och tyvärr återstår inte många kommuner som ligger sämre i statistiken än vi. Vi sverigedemokrater förstår vikten av ett välmående näringsliv och vi kommer därför att presentera vår reform Vägval Näringslivet. Undersökningar har visat att näringsidkarna ser trygghetsfrågorna som den viktigaste. Vi vill visa att offentlig verksamhet tillsammans med det lokala näringslivet både kan underlätta och effektivisera vardagen för Mälareborna och också skapa växtkraft för det lokala entreprenörskapet. Ekerö kommun ska ligga i topp i varje näringslivsranking. Den offentliga- och privata sektorn har mycket att lära av varandra och för att få ett bra resultat, gäller det att båda parterna arbetar sida vid sida.

Genom att ge ut ett pris till unga med entreprenör driv, ger vi uppmuntran och stöd i vår värdering av entreprenörskapet. Vi i Sverigedemokraterna Ekerö, ser ett mer effektivt och givande tillvägagångssätt i det digitala. Vi vill bygga upp en solid digital plattform, som med enkelhet kan användas av alla åldrar.

Vårt lokala utbud i råvaror kan aldrig bli för stort. Att Ekerö kommun använder sig av det lokalt producerade utbudet, i den utsträckning som är möjligt, gynnar inte bara idkaren och kommunen, utan ser till att självförsörjningsnivån kan öka över tid.

Vi föreslår:

- Satsningar på morgondagens entreprenörer.
- Effektivisering av den administrativa flaskhalsen.
- Förenkla tillfälliga tillstånd för besöksnäringen.
- Näringslivet ska inte konkurreras ut gällande mark, som förhindrar expansion.
- Vår plattform Vägval Näringslivet är vår grund i arbetet.

Upphandlingar – Ett tillfälle att maximera nyttan och gynna mindre och lokala företag

Sverige är ett småföretagarland. 96% har färre än 10 anställda och 99,9% har färre än 250 anställda. Det är något vi ska ha i åtanke när vi lägger nivån på våra upphandlingar.

Att arbeta rätt med kommunala upphandlingar kan innebära vinster, men framför allt att kommuninvånarna får ut mer av varje skattekrona i kvalitet. Hur man får en gynnsam konkurrens är att kommunen upphandlar på rätt sätt och efter företagets behov. Kommunen ska från början ställa rätt krav och utesluta sådant som inte behövs. Den kommunala inställningen ska även vara att få företagen att komma med smarta lösningar, det vill säga, tänka utanför boxen. Det går inte att understryka det nog, om vikten av att kommunen följer upp upphandlade avtal. Där kan kommunen spara in stora summor.

Vi i Sverigedemokraterna Ekerö ser många vinster i att effektivisera- och arbeta med förenklade upphandlingar. Det handlar framför allt om:

- Att vi är en kommun som förenklar för små och lokala företag att lämna anbud
- Att det gynnar konkurrensen, samtidigt som vi uppmuntrar innovation som gynnar svenska företag först och främst.
- Att dela upp upphandlingen i upphandlingsområden, i stället för en total kommunal entreprenad.

Lyckas vi att bygga upp en positiv upphandlingskultur så skapar vi per automatik en stor nytta för våra medborgare, kommunen, det lokala näringslivet, vilket i slutändan gynnar hela det svenska samhället.

34% av upphandlingarna får endast 1 - 2 anbud. Precis som andra kommuner är vi i behov av en analys vad detta beror på. Enligt en undersökning Svenska Näringsliv gjorde 2020, var det vanligaste skälet till att man avstod ifrån att lämna anbud, att administrationen var för omfattande och att upphandlingen hade för stort fokus på låga priser.

Att ett företag avstår från att lämna anbud kan bero på att kraven är omotiverat högt ställda, men kan givetvis även innebära att företaget inte är en lämplig leverantör.

Till att börja med är det politiken som ska sätta upp mål kring upphandlingarnas attraktivitet och givetvis även följa upp anbudslämnarnas nöjdhet, till exempel via enkätuppföljning. Ett problem som kan uppstå här, är att den styrande politiken saknar kunskap, eller i värsta fall inte inser vikten och vinsterna kommunen kan göra i upphandlingar.

Vi föreslår att kommunen inför varje upphandling:

- Analyserar de faktiska behoven, med tydliga och lättbegripliga dokument.
- Upprätthåller en marknadsdialog för att inspektera eventuella nya krav som kan driva upp priserna i onödan och nya produkter med mer.
- Upprätthåller en marknadsdialog med leverantörer för att säkerställa vilka kvalitetskrav som passar.
- Bjuder in till frukostmöten inför varje stor upphandling, för att gå från kravupphandling till en mer gynnsam funktionsupphandling.
- Informerar tydligare på kommunens plattformar och i lokalpress att en upphandling är på väg.
- Eroderar ut icke nödvändiga kravställningar vilka skadar konkurrensen och utesluter mindre och lokala företag.
- Näringslivet är vår grund i arbetet.

Boende & byggande på Mälaröarna (BBM)

Stadsplaneringen och samhällsmiljöns utformning är av stor betydelse för såväl kommuninvånarnas trygghet, trivsel och hälsa som för den ekonomiska tillväxten och miljön. Sverigedemokraterna Ekerö vill verka för att bevara Mälaröarnas levande, traditionella, familjevänliga, småskaliga, assimilerade och trygga samhällsmiljö. Barnens leklust och behov av rörelse måste bejakas i varje detaljplan och projekt och hot från trafiken eller andra potentiellt farliga miljöer minimeras. Natur och en känsla av småskalighet skapar trygghet och gemenskap, varför vi vill undvika förtätning i ytterområdena och i stället utnyttja den centrala delen av Ekerö för nybyggnation. I ytterområdena vill vi se nya villaområden växa fram som assimileras in småskaligt i befintlig omgivning. Vi bygger inte flerbostadshus i dessa områden då vi vill kvarhålla landsbygdskänslan kring "det röda huset på landet".

Vi föreslår en invånaromröstning kring i vilken stil Mälaröborna vill se kommande byggnation. I Upplands Väsby, genomfördes en sådan omröstning inför ett stort byggprojekt, vilken blev väldigt uppskattad. Vi vill att Ekerö tar fram en arkitektonisk profil för vår kommun där vi bygger en småstad och inte en förort. Flera av de stora exploatörsprojekt som vi ser inom de närmsta åren är tyvärr inledda under en tid då vi Sverigedemokrater inte fanns invalda i Kommunfullmäktige.

Bostadsbristen på våra öar är idag högst påtaglig. Samtidigt som Ekerö bostäder upplåter upp till 40 % av lediga lägenheter till kommunen har vi fått ett nytt begrepp på bostadsmarknaden att förhålla oss till, nämligen bostadslösa. Här ser vi hur människor med arbete, inkomst och många gånger helt utan social utsatthet ändå inte har en chans att komma in på den reguljära bostadsmarknaden.

Boverket har under lång tid lyft fram problemet med trångboddhet och dess konsekvenser, där man konstaterar att bristen på plats och mängden möbler, som madrasser, leder till bristande städning, dålig inomhusluft som kan orsaka luftvägssjukdomar. Man pekar även på att konsekvenserna blir stora såväl som ur materiell som ur mänsklig synpunkt. Kök och badrum utsätts för hög belastning, vilket leder till fuktproblem med svamp- och mögelangrepp som följd. En ständig förflyttning av möbler för att göra plats för nya sängplatser, leder även till onormalt slitage på ytskikt, golv, foder och socklar.

Då bostäderna till nyanlända är andrahandskontrakt och inte tillsvidarekontrakt, ska tydliga krav ställas på andrahandstagarna i Ekerö kommun. Anpassar man sig inte till kravbilderna, förlorar man sitt andrahandskontrakt, precis som vilken andrahandstagare som helst. Enligt hyreslagstiftningen behövs inget tillstånd för att ha inneboende, men det gäller bara så länge som det inte innebär något negativt för, som i detta fall, Ekerö Bostäder.

Idag konkurrerar Mälaröborna med resten av Sverige om lägenheterna i Ekerö kommun. Vi ser behovet och vill arbeta fram en lokal bostadskö för Mälaröborna, som står över andra kötider.

I och med vår plattform ger vi förslag på lösningar på att få i gång det vi kallar för flyttcirkeln. Äldre som vill bo kvar på landsbygden, kommer ges möjlighet att göra det, exempelvis genom kooperativ.

I byggandet av flerbostadshus har vi idag krav på oss att installera ladd stolpar för de boende. Med detta följer ett stort ansvar i att se över säkerhetsarbetet kring dessa. Moderna elfordon drivs ofta med litiumbatterier, vilka medför helt nya säkerhetsrisker. Vid brand avger de en mängd farliga ämnen och därför innebär det även en utmaning vid släckningsarbetet. Med detta i tanken, ska tydliga säkerhetsanalyser stå som grund gällande garageplatser och laddningspunkter, så att de är rätt utformade och placerade på ett väl genomtänkt sätt.

Ekerö kommun är en villakommun och kommer så förbli, vilket måste få vara styrande i vårt fortsatta byggande.

Vi föreslår:

- En aktiv inställning gällande översiktsplanen för södra Färingsö.
- Villaägarna i fokus vid ny bebyggelse.
- Kooperativa alternativ för gruppen +65 år, för att gynna flyttcirkeln.
- Ett aktivt arbete för att motverka trångboddhet.
- En lokal bostadskö i Ekerö Bostäder.
- Aktiv motverkan mot att Stenhamra utvecklas åt fel håll.
- Utveckling av byar i stället för stadsbygge på landsbygden.
- Ansvarsfull förvaltning och bevarande av Norra Färingsö och Adelsö.
- Ansvarsfulla analyser av säkerhetsarbetet kring laddpunkter.

Tabeller

Översikt Sverigedemokraterna Ekerö driftbudget 2025

tkr netto	Bokslut 2023	Budget 2024	Prognos 2024	Budget 2025
Verksamhetens nettokostnad (ordinarie vrk)	-1 956 711	-2 098 362	-2 057 244	-2 091 530
Exploateringsverksamhet	-25 307	12 000	15 188	-500
Summa Verksamhetens nettokostnad	-1 982 018	-2 086 362	-2 042 056	-2 092 030
Skatteintäkter och generella bidrag	2 034 230	2 087 170	2 085 899	2 175 930
Finansnetto	-47 422	-71 160	-76 821	-70 900
Årets resultat	4 790	-70 352	-32 978	13 000
Balanskravsjusteringar		1 448	4 835	725
Årets resultat enligt balanskravsjusteringar	4 790	-71 800	-37 813	12 275
Användning av RUR		71 800	37 813	
Årets balanskravsresultat	4 790	0	0	12 275

Resultaträkning Sverigedemokraterna Ekerö Oppositionsbudget 2025

tkr	Bokslut 2023	Budget 2024	Prognos 2024	Budget 2025
Verksamhetens intäkter	441 889	347 315	407 000	334 000
Verksamhetens kostnader	-2 329 606	-2 327 657	-2 322 356	-2 279 860
Avskrivningar	-94 301	-106 020	-126 700	-146 170
Verksamhetens nettokostnader	-1 982 018	-2 086 362	-2 042 056	-2 092 030
Skatteintäkter	1 887 330	1 912 710	1 915 404	2 015 400
Generella statsbidrag och utjämning	146 900	174 460	170 495	160 530
Verksamhetens resultat	52 212	808	43 843	83 900
Finansiella intäkter	6 279	5 000	6 800	5 200
Finansiella kostnader	-53 701	-76 160	-83 621	-76 100
Resultat efter finansiella poster	4 790	-70 352	-32 978	13 000
Årets resultat	4 790	-70 352	-32 978	13 000
Balanskravsjusteringar		1 448	4 835	725
Årets resultat enligt balanskravsjusteringar	4 790	-71 800	-37 813	12 275
Användning av RUR		71 800	37 813	
Årets balanskravsresultat	4 790	0	0	12 275

Vår kommun – Vårt hem! För trygghet och sammanhållning

För Sverigedemokraterna Ekerö är det självklart att Mäläröborna får leva i en trygg kommun. Vi drivs av en tro på och en kärlek till Sverige, till våra vackra öar och till Ekerö kommun. Vi Sverigedemokrater bygger vår politik kring sammanhållning i vilken vi gläds åt framgångar och hjälps åt i motgångar. Genuinitet är ett vägledande ord för oss i vårt politiska värv, att verka för Ekerö kommuns bästa och en trygghet genom livet för Mäläröborna.

Ett väl fungerande samhällskontrakt som både skyddas och utvecklas kräver ett gemensamt språk, förståelse för individens behov av gemenskap och ett sammanhållet samhälle. För att ena Sverige idag behövs andra mekanismer än det nationella att samlas kring. Sammanhållning, gemenskap och lojalitet till landet och den egna kommunen är sådana mekanismer vilka står upp mot parallella samhällsstrukturer. Stabiliteten i Ekerö kommun byggs upp genom transparens och en stark tillit mellan politik och invånare.

Den som är delaktig i att bygga upp och utveckla är också mer benägen att ta ansvar och förvalta. Därför är sammanhållning och en samsyn kring det kollektiva ansvaret väsentligt för att bygga ett starkt Ekerö. Sammanhållningen bygger inte på etnicitet eller utbildningsnivå utan på en förståelse för vikten av social tillit och en stärkt gemensam identitet. På Mäläröarna finns ingen plats för klyftor mellan ung och gammal eller mellan de som bott på öarna i generationer och nyinflyttade. Tillsammans bygger vi upp en blomstrande- och stark kultur och på så vis förvaltar vi **Vår kommun – Vårt hem!**

